

Būvkonstrukciju montētāja profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – atbilstoši kodam.
2. Profesijas kodi:
Būvkonstrukciju MONTĒTĀJS – profesijas kods "7111 03";
Metāla būvkonstrukciju MONTĒTĀJS – profesijas kods "7111 05";
Dzelzsbetona būvkonstrukciju MONTĒTĀJS – profesijas kods "7111 06";
Stikloto būvkonstrukciju MONTĒTĀJS – profesijas kods "7111 07";
Koka būvkonstrukciju MONTĒTĀJS – profesijas kods "7111 08"
(turpmāk kopā – būvkonstrukciju montētājs).

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– būvkonstrukciju montētājs būvobjektā vai ražotnē montē metāla, dzelzsbetona, stiklotās un koka būvkonstrukcijas (turpmāk – būvkonstrukcijas) saskaņā ar darba uzdevumu un būvprojektu.
Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai būvkonstrukciju montētājam nepieciešamas: stropētāja, no zemes vadāmā tilta celtna operatora, pārvietojama pacelāja operatora un stacionāri nostiprināta pacelāja operatora apliecības.
Būvkonstrukciju montētājs strādā uzņēmumos, kas nodarbojas ar būvkonstrukciju izgatavošanu un uzstādīšanu, ēku būvniecības, atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas darbos, vai strādā individuāli kā pašnodarbinātā persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja pārzināt, pielietot un ievērot normatīvo aktu prasības būvdarbu izpildē.

2. Spēja izprast, ēku būvniecībā veicamo būvdarbu veidus, tehnoloģiju un specifiku un nepieciešamo darbietilpību.

3. Spēja orientēties un izprast darbu organizēšanu kalendārajā grafikā, sastādīt tam atbilstošu operatīvo darbu izpildes grafiku.

4. Spēt lasīt un izprast būvprojektus.

5. Spēja sastādīt būvizstrādājumu un būvmateriālu specifikāciju un noteikt būvizstrādājumu un būvmateriālu raksturojumu un daudzumu būvkonstrukciju montāžas darbiem un izvēlēties atbilstošu aprīkojumu un darba instrumentus.

6. Spēja iekārtot ergonomiski parocīgu un drošu darba vietu un pielietot darbiem nepieciešamo aprīkojumu.

7. Spēja izpildīt darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, pielietot drošus darba paņēmienus, individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus, atbilstoši rīkoties ārkārtas situācijās un sniegt pirmo palīdzību.

8. Spēja noteikt un norobežot savu darba zonu.

9. Spēja uzstādīt un demontēt sastatnes atbilstoši prasībām.

10. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par darba rezultātu.

11. Spēja patstāvīgi veikt būvdarbus, tai skaitā, būvkonstrukciju montāžas, namdara darbus.

12. Spēja droši pārvietot būvkonstrukcijas un būvmateriālus sava darba veikšanai, atpazīt bīstamās darba vietas un operācijas būvlaukumā.

13. Spēja uzmērīt izpildītos darbus un pielietot ģeodēziskās un citas mērīšanas ierīces un instrumentus.

14. Spēja izprast būvkonstrukciju savstarpējo mijiedarbību un savienot dažādas būvkonstrukcijas, novērtēt būvizstrādājumu un būvmateriālu kvalitāti un to atbilstību būvprojektā prasītajiem parametriem.

15. Spēja izprast izpildāmo darbu kvalitātes prasības.

16. Spēja novērtēt izpildīto darbu kvalitāti, izprast novērtēt pieļauto neatbilstību sekas un panākt neatbilstību novēršanu.

17. Spēja identificēt bīstamos atkritumus, savākt un šķirot būvniecības atkritumus, pārvaldīt vides aizsardzības paņēmienus un ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

18. Spēja sadarboties un komunicēt savā komandā (brigādē), ar citiem būvniecības dalībniekiem, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.

20. Spēja organizēt būvkonstrukciju montāžas darbus, izskaidrot pakļautajiem darbiniekiem darba uzdevumus, pienākumus un tiesības.

21. Spēja pārvaldīt valsts valodu un sazināties vienā svešvalodā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Darba uzdevuma ietvaros sadarboties ar citiem darbiniekiem, strādājot komandā, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus un darba kārtības noteikumus.

2. Izprast būvdarbu tehnoloģijas, atšķirt būvizstrādājumu funkcionālo nozīmi un pielietojumu.

3. Lietot rasējumos izmantotos apzīmējumus un terminoloģiju.

4. Lasīt ēku plānus, fasādes, griezumus un būvkonstrukciju mezglu rasējumus.

5. Izprast būvkonstrukciju savstarpējo mijiedarbību.

6. Savienot dažādas būvkonstrukcijas.

7. Novērtēt būvizstrādājumu, būvmateriālu kvalitāti un atbilstību būvprojektā prasītajiem parametriem.

8. Noteikt un sagatavot būvmateriālu daudzumu darbu izpildei.

9. Pārvaldīt būvizstrādājumu iestrādāšanas metodes.

10. Noteikt un norobežot savu darba zonu.

11. Iekārtot ergonomiski parocīgu un drošu darba vietu.
12. Droši uzstādīt un demontēt sastatnes.
13. Izvēlēties atbilstošo aprīkojumu un darba instrumentus.
14. Lietot konkrētiem būvdarbu veidiem atbilstošas tehnoloģiskās iekārtas, aprīkojumu un instrumentus.
15. Droši pārvietot būvkonstrukcijas un būvmateriālus darba veikšanai.
16. Lietot ģeodēziskās un citas mērīšanas ierīces un instrumentus.
17. Izprast izpildāmo darbu kvalitātes prasību pamatojumu.
18. Uzmērīt izpildītos būvkonstrukciju montāžas darbus.
19. Pārbaudīt un novērtēt vizuāli un mehāniski, (ar instrumentiem, ar speciāliem mērinstrumentiem) būvkonstrukcijas, būvizstrādājumus un būvmateriālus.
20. Pārzināt un lietot būvprojektā paredzētos tehniskos risinājumus.
21. Orientēties un izprast darbu organizēšanas kalendāro grafiku, organizēt savu darba laiku un ievērot kalendāro grafiku.
23. Uzskaitīt izpildīto darbu apjomu.
24. Novērtēt pieļauto neatbilstību sekas un novērst neatbilstības.
25. Patstāvīgi organizēt un veikt savu darbu, analizēt darba gaitu, uzņemties atbildību par saviem darba rezultātiem.
26. Atpazīt bīstamās darba vietas un operācijas būvlaukumā.
27. Ievērot darba tiesisko attiecību normas.
28. Ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, lietot drošus darba paņēmienus, pielietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus un sniegt pirmo palīdzību.
29. Ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

30. Nepieļaut nelaimes gadījumus un rīkoties ārkārtas situācijās.

31. Veikt būvdarbu atkritumu savākšanu un šķirošanu, identificēt bīstamos atkritumus.

32. Argumentēt un pamatot savu viedokli.

33. Pārvaldīt valsts valodu.

34. Pārvaldīt vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī.

35. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. projektēšanas datorprogrammas;
- 1.2. būvmehānika/ būvfizika;
- 1.3. informatīvās datu bāzes;
- 1.4. ģeodēzija;
- 1.5. normatīvo aktu sistēmas uzbūves principi;
- 1.6. būvniecības rasēšana.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. elektrotehnika;
- 2.2. būvdarbu organizācija;
- 2.3. būvju daļas;
- 2.4. zemes darbi (specializācijai dzelzsbetona būvkonstrukciju montētājs);
- 2.5. betonēšanas darbi (specializācijai dzelzsbetona/ stikloto būvkonstrukciju montētājs);
- 2.6. namdara darbi (pielietojamo materiālu atbilstība un savietojamība; materiālu iestrādes pamatprincipi);
- 2.7. jumīša darbi, hidroizolācijas pamatprincipi un to darbības;
- 2.8. būvdarbu darbietilpība un secība;
- 2.9. būvniecību reglamentējošie normatīvie akti;
- 2.10. būvprojekta sastāvs;
- 2.11. būvniecības terminoloģija un grafiskie apzīmējumi;
- 2.12. būvniecības dalībnieku pienākumi, tiesības un atbildība.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. būvmateriāli un būvizstrādājumi;
- 3.2. būvkonstrukcijas;
- 3.3. būvkonstrukciju savienojumi metodes un veidi;
- 3.4. būvdarbu tehnoloģija;
- 3.5. būvkonstrukciju montāžas darbi;
- 3.6. betonēšanas darbi (specializācijai dzelzsbetona/ stikloto būvkonstrukciju montētājs)
- 3.7. būvizstrādājumu atbilstības novērtēšana;
- 3.8. būvmašīnas;
- 3.9. kravu stiprināšana un pārvietošana;
- 3.10. apdares darbi;
- 3.11. mērīšanas ierīces un instrumenti;
- 3.12. aprīkojumi un instrumenti;
- 3.13. darba aizsardzība, darba aizsardzības līdzekļi, to pielietošana;
- 3.14. darba tiesiskās attiecības;
- 3.15. vides aizsardzība;
- 3.16. darbavietas ergonomika;
- 3.17. ugunsdrošība, ugunsdzēsības līdzekļi un to pielietošana;
- 3.18. civilā aizsardzība;
- 3.19. pirmā palīdzība;
- 3.20. saskarsmes pamati;
- 3.21. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;
- 3.22. datorzinības;
- 3.23. profesionālie termini valsts valodā un vienā svešvalodā;
- 3.24. valsts valoda;
- 3.25. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārzināšana un ievērošana.	1.1. lietot normatīvo aktu kopumu; 1.2. organizēt darba procesus saskaņā ar normatīvo aktu prasībām; 1.3. ievērot normatīvo aktu prasības.
2. Būvprojekta lasīšana.	2.1. iepazīties ar būvprojektu; 2.2. izprast būvdarbu secību (darba veikšanas projektu); 2.3. izprast būvizstrādājumu un būvmateriālu specifikāciju; 2.4. informēt būvdarbu vadītāju par atpazītām iespējamām nesaistēm būvprojektā un būvprojekta realizācijā.
3. Būvdarbu plānošana.	3.1. plānot darbu secību; 3.2. plānot darbaspēka resursus; 3.3. plānot materiālos un tehniskos resursus; 3.4. kontrolēt darba gaitas atbilstību darbu grafikam.
4. Darba vietas organizēšana būvobjektā.	4.1. nodrošināt parocīgu un drošu aprīkojumu; 4.2. nodrošināt būvizstrādājumus laikā un nepieciešamā apjomā; 4.3. nodrošināt pakļautos darbiniekus ar darbu drošības individuāliem un kolektīviem aizsardzības līdzekļiem.
5. Būvkonstrukciju izveidošana un atjaunošana.	5.1. izprast būvkonstrukciju risinājumus; 5.2. pārbaudīt būvizstrādājumu atbilstību specifikācijai; 5.3. izveidot būvkonstrukcijas atbilstoši projektam.
6. Darbu kvalitātes uzraudzīšana.	6.1. izpildīt darbus saskaņā ar kvalitātes prasībām; 6.3. novērtēt izpildīto darbu kvalitāti un novērst pieļautās neatbilstības.
7. Darba tiesību, darba un vides aizsardzības noteikumu ievērošana.	7.1. pārzināt reglamentējošo dokumentu kopumu; 7.2. izpildīt darba aizsardzības prasības; 7.3. veikt būvniecības atkritumu šķirošanu un savākšanu, identificēt bīstamos atkritumus; 7.4. nepieļaut vides piesārņošanu.

8. Sadarbība un pakļauto darbinieku darba organizēšana.	8.1. sadarboties savas komandas, (brigādes) ietvaros un citiem būvniecības dalībniekiem; 8.2. vadīt un organizēt darbus komandā (brigādē); 8.3. sadarboties ar citiem būvniecības dalībniekiem.
---	---

Būvkonstrukciju montētāja profesijas standarta izstrādes darba grupa:

- Gatis Brēķis – eksperts, SIA "Arčers", Stikloto konstrukciju projektu vadītājs;
- Juris Rumka – eksperts, SIA "Skonto Prefab", Montāžas grupas vadītājs;
- Mairis Zvaigzne – eksperts, SIA "Forta Medical", ražošanas vadītājs;
- Andris Mezeriņš – eksperts, SIA "Cross Timber Systems", ražošanas vadītājs;
- Edgars Brakše – eksperts, SIA "Skonto Plan", Montāžas grupas vadītājs;
- Līga Kokmane – moderatore, Latvijas Celtnieku arodbiedrība, valdes locekle;
- Guntars Veidemanis - Sūna – moderators, Latvijas Celtnieku arodbiedrība, eksperts.

Būvkonstrukciju montētāja profesijas standarta konsultanti:

- Inese Misiņa – konsultante, SIA "Arčers", personāla daļas vadītāja.

Būvkonstrukciju montētāja profesijas standarta eksperti:

- Normunds Grīnbergs – biedrība "Latvijas Būvnieku asociācija", prezidents;
- Valdis Birkavs – biedrība "Būvniecības Attīstības Stratēģiskā Partnerība", valdes priekšsēdētājs;
- Zaiga Liepiņa – Ekonomikas ministrija, valsts sekretāra vietniece.